

УДК 379.85:338.48

Блажкевич Т. П.

к.е.н., доц.

Манжос А. В.

студентка

Житомирський національний агроекологічний університет

РЕАЛІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖИТОМИЩИНИ

У статті проаналізовано розвиток туристичної діяльності, туристичні потоки, визначено комплекс проблем та основні фактори непривабливості іноземних туристів, що уповільнюють його подальше функціонування і потребують негайного вирішення для створення сприятливого туристичного іміджу в Житомирській області, обґрунтовано пропозиції щодо конкурентоспроможності туристичних підприємств в умовах глобалізації.

Ключові слова: туризм, туристи, екскурсанти, туристична діяльність, туристичні потоки, туристична індустрія, туристичний бізнес, туристична галузь, конкурентоспроможність.

Постановка проблеми. Туристична діяльність як одна із найважливіших соціально-економічних складових розвитку економіки України сприяє покращанню економічного стану, соціальному життєзабезпеченню, оптимальному використанню туристично-рекреаційних ресурсів, розвитку інфраструктури та міжнародному співробітництву. В умовах глобалізації туристична індустрія є важливим фактором забезпечення конкурентоспроможності регіональної економіки. Туристичний бізнес є перспективним і прибутковим, оскільки отримання прибутку відбувається через задоволення туристичних потреб населення, надання йому різноманітних туристичних послуг у вигляді житла, харчування, транспортного й екскурсійного та іншого сервісу. Туристична галузь є невід'ємною складовою

частиною світового ринку, яка посідає друге місце у світовому господарстві після комп'ютерної та електронної промисловості, випередивши нафтопереробну та автомобілебудівну галузі, оскільки саме у сфері туристичної діяльності створюється десята частина світового валового продукту. Тому розвиток туризму в економіці країни особливо актуальний, оскільки саме завдяки йому можна поліпшити соціально-економічну ситуацію будь-якого регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження особливостей розвитку туризму на глобальному, національному та регіональному рівнях стають все більш актуальними в умовах глобалізації та конкурентоспроможності туристичних підприємств. Проблеми розвитку туризму на регіональному рівні досліджують вітчизняні і зарубіжні вчені В. Азар, Л. Гринів, Б. Данилишин, М. Долішній, В. Кифяк, В. Козирєв, В. Кравців, Ю. Макогон, Ю. Пахомов, В. Цибух. В.

Розвиток туристичної діяльності залишається на низькому рівні, хоча природно-ресурсний потенціал Житомирщини характеризується достатнім обсягом рекреаційних ресурсів і посідає провідне місце у державі. Основними факторами непривабливості для іноземних туристів є незадовільні умови пересування туристів будь-яким транспортом та затримки на кордонах, ускладнений візовий режим, відсутність чіткої політики в галузі туризму на місцевому рівні, низька якість об'єктів проживання, низький рівень сервісного обслуговування та відміна ліцензування суб'єктів туристичної діяльності.

Формулювання цілей статті. Здійснення аналізу сучасного стану, окреслення перспектив на майбутнє, пошук нових шляхів і методів туристичної діяльності, розвиток якої залежить від ряду факторів (еколого-економічних, соціальних, демографічних, культурних), що впливають на розвиток регіону в цілому.

Виклад основного матеріалу. Природно-ресурсний потенціал Житомирщини характеризується достатнім обсягом рекреаційних ресурсів, який посідає провідне місце у державі та відноситься до потенційно

привабливих для туристів. Туристами вважають осіб, які подорожують у місцях, що знаходяться поза межами їхнього постійного перебування, впродовж періоду, що не перевищує одного року підряд, з метою дозвілля і відпочинку, лікування, спорту та оздоровлення, відвідування знайомих і родичів, вирішення службових питань тощо. Екскурсантами вважають осіб, яким надають послуги з організації подорожей на території України, що не перевищують 24 години, у супроводі фахівця-екскурсовода за заздалегідь складеними маршрутами з метою ознайомлення з пам'ятками історії, культури, природи, музеями, з визначними місцями тощо.

Про туристичну привабливість Житомирщини свідчить динаміка туристичних потоків, зокрема кількість туристів, що відвідали регіон протягом 2005–2013 років (табл. 1).

Таблиця 1

Туристичні потоки Житомирської області, осіб

Показники	Роки								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Кількість туристів, обслуговуваних суб'єктами туристичної діяльності	9997	1199	1285	1547	14700	15875	1069	12878	9662
у тому числі		1	7	2			4		
іноземні туристи	295				10	–		30	23
туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	1280	13	–	56	4483	5474	9	7242	4669
внутрішні туристи		2734	3774	5702			6079		
Кількість екскурсантів	8422				10207	10401		5606	4970
	1577	9244	9083	9714	8326	6244	4606	862	1856
	2	1431	1919	1749			5714		
		7	4	6					

Джерело: [3, с. 396]

Дані таблиці 1 свідчать, що іноземні туристи становлять незначну частку у загальному обсязі туристичних потоків Житомирської області протягом всього вказаного періоду. Це пояснюється недосконалістю туристичної

інфраструктури Житомирської області, невідповідністю сервісних умов європейським стандартам, недостатньою поінформованістю потенційних екскурсантів про туристичні ресурси регіону, безвідповідальним ставленням місцевого населення до навколишнього середовища в межах історичних ареалів м. Житомира та відсутність контролю і господарського ставлення місцевої влади до таких історичних місць.

Висновки. Житомирська область має всі необхідні ресурси для розвитку туризму, які використовуються не повністю. Її багата культурно-історична спадщина, розгалужена мережа транспортних сполучень, закладів культури та мистецтва, наявність туристичної індустрії, яка постійно розвивається, визначають роль Житомирщини як важливого рекреаційного регіону. Однак іноземні туристи становлять незначну частку у загальному обсязі туристичних потоків Житомирської області протягом всього досліджуваного періоду. В умовах глобалізації необхідно розвивати туристичну індустрію, що сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності регіональної економіки.

Список використаної літератури

1. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 343 с.
2. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. посіб. / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
3. Статистичний щорічник Житомирської області за 2012 рік / Держ. служба статистики України. Головне управління статистики у Житомирській області. – Житомир, 2013. – 468 с.

БЛАЖКЕВИЧ Т. П., МАНЖОС А. В. РЕАЛИИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЖИТОМИРЩИНЫ

В статье проанализировано развитие туристической деятельности, туристические потоки, определен комплекс проблем и основные факторы

непривлекательности для иностранных туристов, которые замедляют дальнейшее функционирование туризма и нуждаются в экстренном решении для создания благоприятного туристического имиджа Житомирской области, обоснованы предложения относительно конкурентоспособности туристических предприятий в условиях глобализации.

Ключевые слова: туризм, туристы, экскурсанты, туристическая деятельность, туристические потоки, туристическая индустрия, туристический бизнес, туристическая область, конкурентоспособность.

BLACHKEVYZH T. P., MANZHOS A. V. REALITY TOURISM ACTIVITIES ZHYTOMYSCHYNY

The article analyzes the development of tourism, tourist flows and defines a set of issues and factors of unattractiveness for foreign tourists that slow its further operation and require emergency decisions to create a favorable tourist image of the Zhytomyr region. The authors advance proposals on competitiveness of tourism enterprises in the context of globalization.

Key words: tourism, tourists, sightseers, tourist activities, tourist flows, tourism industry, tourism, tourist area, competitiveness.